

Waraga ya Bölis ma co Galatiya Tafa'da tumma

Galatiya ma ka riifö ma söödö ma 'büdhülü tiya ana eere 'bitingngö a'da Türkiya ya. Bölis nja Barnaba kageema tumma ma İnjiili ma Yasu ka naanya ma Galatiya könö, a kadu tö'dö ka kaniisa kadhabbu (Kadafiini 13—14). Lakiini ndama uuru tanno miini no köö'dö kadu kadagalaana kadu ma kaniisa a'da kümmü eema ma Yahüüdü nja seriye miini a nagiide meene tatendhe. İkirı Bölis ka tiki a kadu ma kaniisa a'da Masala moolona kadu na amma ka Almasihi no nye'd'de, taalo kadu na uurna eema keere afa ma tiya kungngo. Iki a'da tumma kakki'dinja ku'bu nya a kadafiini tanno Almasihi ka Örsaliim (Kadafiini 15).

Bölis iki a'da, iideene aja kara tanangnga Masala ka dhodho ana eema tiya aja ka talinggo ya, ara angnga ta'diila nja Masala a tamma nya, afa Abrahiim ya taada ma Yahüüdü ya dhidha ya. (Galatiya 3.4). I'i ala angnga a'da taneene kada kadu ma kaniisa ya Koronggore ya Insili ya i'i yungngo alaala angnga kide amang kaja taföonyö tumma na Masala na idhindhi no amana angnga kasaasa ajeene dhadha no (Galatiya 5.6).

Töøjülü

¹ A'a na Bölis, a'a na tafiini, taalo kadu alla ömö'di agürünü a'a, lakiini Yasu Almasihi nja Masala tammo Pupa mo, miji i'i ka inde mo.

² Nja nagöre ma a'a nye'd'de, kunggu tumma no co nakaniisa ka Galatiya.

³ Masala ma Pupa tiya aja nja Uugaara Yasu Almasihi, tanangnga türü nja ta'diila ada ka oona.

⁴ Yasu üpü eyi yiini co ka üüdü ma tatoroko tanno aja, oolona angnga ka tatoroko ma kadu ka 'büdhülü, tamana ma tasaasa ma eedi tiya Masala nja Pupa tiya aja mo turi ta'billi. Amiin.

⁵ A Masala tidhindhî turi ta'billi.

Tumma na Masala ka ungodho

⁶ Nadhere 'do ada ka taadha ka talaana a türü tanno Almasihi niini ka tagümmünü aaga iini no, ara aaga ka tuurna talaana ökönö.

⁷ Taalo tumma ma Masala ökönö afe'de lakiini kadu könö ka asaasa taga'da aaga ka nangguüdü kaga'da tumma na Yasu na 'diila no.

⁸ Üürü ungnö alla tadhangga ndama 'dotombo'do ya eemaga tumma ma toolonadene aaga keefe, taalo kafeene nja tanno iidi ka tageema co aaga no, ara Masala taga'da i'i.

⁹ Nagadirina aaga 'billi na'birneene 'bitingngö afe'de, üürü ömö'di ökönö alaana aaga a tumma ma toolona taalo kafeene nja tanno ada kadussu no, ara Masala taga'da i'i turi.

¹⁰ Taalo a'a neema tumma no a'da a'a nasaasa ta'diila ka kadu koona. A'a nasaasa Masala ma'diila nja a'a ana eedi. Niki o'o a'a nasaasa ta'diila nja kadu. Üürü a'a nasaasa tüüni nggeege taalo a'a nara tadasaga tiya Almasihi.

Masala magümmünü Bölis

11 Nagöre eede, nasaasa a'a aaga tussu a'da tumma neede ka teemaga co aaga no, taalo ma tadü'd'dü eege kamiini.

12 Taalo eema ma elle ma kadaada i'i ya miini, itaalo ömö'di agalaana a'a kide, lakiini Yasu Almasihi agalaana a'a kide.

13 Kaföonyö aaga a'da a'a nagümmü Masala ma Yahüüdü dhorro, neede ka alinggo kadu ma kaniisa na Masala, nasaasa tagirina eege.

14 A'a nagümmü tumma ma Masala ma kadaada ma angnga dhorro, nümmü tumma ma Yahüüdü nadagii'bi köje ma a'a.

15 Masala milli ka tagümmünü a türü tanno oono a'a a'da naleefe a'a ka nïimö tammo eede ka eedi manangnga a'a ka talinggo linggo noono.

16 Moono ka ala 'Bii'bala yoono Yasu a'a a'da nadünügü tumma miini co kadu ma kajeene ya, taalo a'a nakindini ömö'di öccö 'do.

17 Taalo a'a nasirö co Örsaliim naco tassa ka kadu tanno kadafiini na kede kidha no lakiini nunggeene a'a naco anya ma Piirigide, nassa ka tafada naco Demasak.

18 Kede ka ndagu'du nagürüünü kiidoona ya nasirigö co Örsaliim ma tassa ka Bütrüs natïimö kide füngngö ada'baaga ana awwa.

19 Nitaalo nadinö ka tafiini töccö nja iini, illi Yaguub ya örre ma Uugaara Yasu ya.

20 A Masala tadinö mussu a'da taalo tu'd'du eema eege kungngo kede ka rigiri ada co aaga.

21 Ndama kannu naco Süüriya nja Kilikiya.

22 Nitaalo nagussudene ka nakaniisa tanno Yasu Almasihi ka naanya ma Yahüüdiya.

²³ A'da kaföönyö a'da ömö'di ya agalinggo angnga ya, i'i 'bitingngö eema tumma ma tamma ka Masala niini ka tasaasa taga'da no.

²⁴ Kanangnga ta'diila a Masala kudumma a'a.

2

Bölis nja kadafüni ka Örsaliim

¹ Kede ka ndagu'du nagürüünü kada'baaga kafünü egüsö nunggeene naco Örsaliim nja Barnaba, na'duga Tito nja a'a afe'de.

² A'a naco Örsaliim kudumma Masala ka tiki a'a a'da naco nalaala tumma neede ka teema a kajeene. A'a nalinggo tumma no ka küdhü nja kadiifi, i'i'di tumma neede tadhügürü 'billi no nja 'bitingngö kada tumma ün'dügüngngö.

³ Munda Tito yeede ka tunggeene nja iini ya, taalo ka'bunu i'i ka aradene kudumma iini taalo ataga Yahüüdü.

⁴ Nagöre ma angnga kinggide kö'dö kaja ka söödö ka küdhü ka korokoro kummü nanggeyi neene a'da eege nja angnga kaga'da tahürra naaja ta unggodho ka Yasu Almasihi kasaasa angnga kada kasaga.

⁵ Ungngo taalo kamma kene kide salla idhilli kungngo, kudumma ungnogo kasaasa aaga a'da aaga tütü ka tamma ka tumma timin'da tanno Masala na 'diila no.

⁶ A kadu na iifi no ka tamma na Masala no taalo kagusu niimö kide ka tumma. Nijöögö a'a ka eyi tiya eede taalo ta'bakala kene, kudumma Masala taalo müüni ada kadu könö ku'bu taalo kagusu niimö ka tumma tanno eede.

⁷ Lakiini eege kussu a'da Masala manangnga a'a ka talaana kadu na taalo ka Yahüüdü no afa moonoo ka anangnga Bütrüs ka talaana Yahüüdü kungngo.

⁸ Kudumma Masala manangnga Bütrüs ka tafiini ma Yahüüdü manangnga a'a ka tafiini ma kadu na taalo ka Yahüüdü no.

⁹ Yaguub nja Bütrüs nja Yühanna, eege kungngo ka nagiide ma kaniisa, kassa ka türü na Masala ka anangnga a'a no, kamma kede nja Barnaba kanangnga ungnogo ka talaana kadu na taalo ka Yahüüdü no, ara eege ka talaana Yahüüdü.

¹⁰ Niiimö yeene ka asaasa kidi ya a'da ungnogo tafa tüürü ma kadu ma kaniisa ya eema ka titaalo kene no ka Örsaliim no, a niiimö yeede ka asaasa ka talinggo 'bucca ya.

Bölis agirnaana ka Bütrüs

¹¹ Ka Bütrüs ka öö'dö ka Antakiya, nagirnaana kini kudumma iini ka talinggo eema ya toroko ya ka kadu kidha.

¹² Ka kadu tanno Yaguub ka kürünü eege no ka tüfürü tö'dö ya, aagu Bütrüs eema nja kadu tanno taalo ka Yahüüdü no, a kene ka ndö'dö ya ikiri ka taadha kini ka oona taalo aguri nja eene kini ka ari'ba a Yahüüdü tanno asaasa taradene no.

¹³ I'i aduna Yahüüdü na ma kaniisa no ka Antakiya kafeene nja iini ka taadha kagu eema nja kadu tanno taalo ka Yahüüdü no, a Barnaba ka eyi tiya iini uurna eege keere ma eema ma tatoroko tiya eene no.

¹⁴ Kede ka tasala eege, taalo kunggeene ka fiini ma Masala tiya dhorro ya, nikiri ka tiki a Bütrüs ka kadu kidha niki iini, “O'o na taga Yahüüdü naneene afa kadu na taalo ka Yahüüdü no na o'o saga asaasa kadu na taalo ka Yahüüdü no ka taneene afa Yahüüdü amana?”

¹⁵ Ungngo kageenedene kada Yahüüdü taalo unngo ka kajeene tanno oroko no,

¹⁶ kussu angnga a'da Masala taalo manangnga ta'diila ömö'di kudumma iini ka tümümü seriye tiya Müüsa, illi ömö'di ya amma ka Yasu Almasihi ya. Ungngo afe'de kamma ka Yasu Almasihi taalo linggo ma Seriyeye. Ömö'di taalo a toolonadene alinggo ma seriye.

¹⁷ A kaja kara tasaasa ta'diila ka Almasihi kaduna angnga nanggeyi naaja ka toroko afe'de kafeene unngo nja kajeene, nggeege 'dee Almasihi ya üüni tatoroko? Kaw, taalo nggeege.

¹⁸ A kede ka tapadaga oona keere naco ka seriye afe'de yeede ka takanu kide nye'd'de, nggeege ara a'a taga'da seriye ya Masala.

¹⁹ Ka seriye neyi a'a ka seriye amang kede tefe ka 'di ka Masala.

²⁰ Neyi a'a nja Almasihi a tefe ka 'di neede 'bitingngö no na Almasihi, tefe ka 'di neede 'bitingngö ka tuu'da a tamma ma 'Bii'bala ma Masala ya asaasa a'a ümmünü eyi yiini a'a.

²¹ Taalo a'a nanu ka türü tanno Masala, kadu kata'diila ka nanggeyi neene kene ka tümümü seriye 'dee, ara inde na Almasihi taga tamma ün'dügüngngö?

Serīye alla tamma ka Masala?

¹ Ka nagaaga ma Galatiya, mada aga'da aaga ka nanggüüdü? Taalo aaga ka kīirī tumma neede ka tageemaga dhorro ka kadu kidha a'da Yasu abünnünja ka salii'bi ka üüdü ma angnga?

² Aaga adirina tumma a'a ka unggodho, Koronggore ma Masala ya 'dee ö'dö kada ka oona kudumma ada ka tamma ka serīye tiya Müüsa, alla kamma aaga kide kudumma ada ka taföönyö kede?

³ Kanagaaga aaga nya? Kiki aaga kide a'da aaga tatüimö linggo na Koronggore ma Masala ka tagüüni ana aaga ya?

⁴ Kadhügürü aaga dhabbu ün'dügüngngö? Ara tadhügürü ün'dügüngngö nya?

⁵ Masala 'dee manangnga Koronggore aaga nja linggo ma türü kada ka söödö kudumma ada ka talinggo a tumma ma serīye alla kudumma ada ka tamma kada ka taföönyö tumma kidi?

⁶ Aaga iiri Abrahiim, afa ma Sorne ka tiki, "Amma ka Masala ana eedi dhorro. Mamma kini ka tamö'di tiya a'diila ya."

⁷ Amang kada tussu a'da kadu na amma ka Masala no eege ka laala tiya Abrahiim.

⁸ Sorne ma Masala illi ka takiki a'da Masala mara tanangnga kadu na taalo ka Yahüüdü no ka tamma kini a tamma. Yungngo oono ka tiki Abrahiim, "Ara a'a tanangnga baraka a kadu ka 'büdhülü ana o'o."*

⁹ Ömö'di na amma no kara toso ka baraka nja Abrahiim ömö'di ya adho ka fiini ya.

3:6 3.6 Takwiin 15.6; Rööma 4.3 * **3:8 3.8** Takwiin 12.3

¹⁰ Kadu na a'dana ka seriye tiya Müüsa koonano, ara Masala taga'da eege kudumma sorne ma Masala ka tiki a'da, "Taama ka tö'dö ka ömö'di ya taalo ümmü seriye ya Müüsa tiya kirinja ka Sorne ma seriye tiya Müüsa ya nye'd'de kungngo."†

¹¹ Tumma dhorro taalo Masala mamma ka ömö'di kudumma iini ka tümümü tumma ma seriye tiya Müüsa. Kudumma Sorne ma Masala iki, "Ömö'di ya a'diila ka eedi a tamma ara taluna tefe ka 'di na Masala."‡

¹² Fiini ma tamma ma Masala, ambana njaana ku'bu nja taneene ma seriye ya iki a'da, "Ömö'di ya aföönyö tumma ma seriye ya, ara taluna tefe ka 'di."§

¹³ Almasiihi oolona angnga ka tatoroko ma seriye, kini ka toroko ma angnga kudumma iini ka takirinja ka sorne, "Ömö'di ya toroko ya a'da a'dalanja ka fa."

¹⁴ Kudumma nïimö tiya Yasu Almasiihi ka takalinggo ya, baraka ya a tananja Abrahiim, agananja a kajeene, kafiigi nggeege ara angnga ta'duga timi'di tumma ma Koronggore tiya Insili ya.

Seriye ya Müüsa nja timi'di tumma nja Abrahiim

¹⁵ Nagöre eede, ara a'a teema tumma ma nakömö'di taalo ömö'di ma tambaanya tagildhe timi'di tumma na ömö'di nja eene kagusu nïimö könö kide üürü kakidhö.

† 3:10 3.10 Seriye ya eera ya 27.26 ‡ 3:11 3.11 Habakök 2.4

§ 3:12 3.12 Lawi 18.5 ¶ 3:13 3.13 Seriye ya eera ya 21.23

¹⁶ Masala mageema tumma nja Abrahiim nja 'bandaada miini. Sorne ma Masala taalo iki a'da, "kadaada kadhabbu," lakiini iki, "'bandaada ungodho," i'i yungngo Almasiihi.

¹⁷ A'a nasaasa tiki aaga a'da, Masala mimi'di tumma noono nja Abrahiim. A seriye ya ka anangnga a Müüsa küfürü ka köödö a nagürünü 430 a seriye ya taalo taga'da timi'di tumma na Masala aga'da tumma ka takiki a Abrahiim.

¹⁸ A Masala ma tanangnga baraka aaga kudumma ada ka tümümü tumma ma seriye, iya tumma noono ta tumma ün'dügüngngö. Tumma dhorro, Masala mana 'bangnga manangnga baraka Abrahiim a timi'di tumma.

¹⁹ Aminna tumma ma seriye tiya Müüsa ködö nya ka kusunja kide afe'de? Kagusunja kide ma tala eema ya toroko ya kadu ka tüünä ya a taneene indhigi 'bandaada ma Abrahiim yoono ka takiki a'da atödö ya. Masala magürünü tadhangga a tumma ödö iini, a Müüsa ta'duga öödö iini a kadu kudumma iini anna ka söödö ma kadu nja Masala.

²⁰ Ömö'di ya anna ka söödö ma kadu nja Masala ya taalo alinggo ada ömö'di ungodho, alinggo ada a kadu nye'd'de, a Masala ma ungodho.

²¹ Seriye 'dee ma ta'bana ko'do nja tumma tanno Masala ka tageema no? Kaw, üürü seriye agananja a kadu ara tö'dö a tefe ka 'di, nggeege ara tinsili tagö'dö ana seriye timin'da.

²² Lakiini Sorne ma Masala iki a'da kadu nye'd'de kungngo ka nüsö ma türü ma tatoroko. I'i yungngo a Masala ka anangnga Koronggore tiya oono ka tamma ka Yasu Almasiihi, ka a kadu tanno amma kono no.

²³ Angnga 'do kaganna angnga ka pabuusu ma tumma ma seriye tiya Müüsa, ara Almasiihi ka öö'dö assa ka tafa'da fiini ma tamma ka Masala na dhorro no ana eere tiya Almasiihi.

²⁴ A tumma ma seriye tiya Müüsa ka taafa kaja ara Almasiihi ka öö'dö amang kaja ta'diila ka Masala kidha kaja ka tamma kini.

²⁵ A 'bitingngö kamma angnga ka Almasiihi a nanggeedi dhorro, taalo tumma ma seriye tiya Müüsa ka tafa kaja afe'de.

Laala ma Masala ka tamma

²⁶ Aaga nye'd'de kungngo ka laala tiya Masala ada ka tamma ka Yasu Almasiihi.

²⁷ Kudumma aaga nye'd'de ka tagambeesedene aaga ta unggodho nja Almasiihi, a tefe ka 'dī na Almasiihi ta'bürü aaga ka oona.

²⁸ Taalo tambanjaana ku'bu nja Yahüüdü nja kadu tanno taalo ka Yahüüdü no, nja kasaga nja kadu tanno dhorro no, nja iiya nja nagiide kudumma aaga in'dili ka unggodho ka Yasu Almasiihi.

²⁹ Üürü aaga ka kadu tanno Almasiihi, aaga ka laala tiya Abrahiim, a Masala tanangnga faka moonoo ka takadirina Abrahiim ya aaga.

4

¹ Niiimö yeede ka tiki ya 'dee, ka 'bii'bala ka taleefe tidhilli ya afeene afa tasaga, kussu angnga

a'da i'i atakarna ka eema tiya faafa miini i'i üfürü tadhabbu ma tafa kide.

² I'i aleefe tanna ka kadu könö ka niisö kaafa kini, ara ka öö'dö ka nagürüünü na faafa miini ka takiki no, assa afa ka eema tiya iini.

³ Angnga ka eyi tiya aja kaja ka tagaleefe taga laala, angnga kagasaga ma naguugaara ma 'büdhülü.

⁴ Ka uuru tanno Masala ka timi'di tumma no ka ndö'dö ya, ikiri Masala magürünü 'Bii'bala yoono ya agageenedene ndama aka mo, adageenedene ka seriye.

⁵ Amang kini ma toolona na aganeene taneene ma seriye, angnga ta laala ma Masala.

⁶ Kudumma angnga ka laala tiya Masala dhorro, yungngo oono ka kürünügi a Koronggore tiya 'Bii'bala tiya oono aco kaja ka nanggeedi iidhe a'da, "Abba, Pupa."

⁷ A 'bitingngö taalo o'o na tasaga afe'de, o'o na 'bii'bala tiya Masala, Masala manangnga o'o ka takarna ka eema tiya oono.

Kadu ma Galatiya

⁸ Ka dhidha a'da küfürü aaga tagussu Masala, kagasaga aaga ma namasala ka 'büdhülü mitaalo ka dhorro no.

⁹ A 'bitingngö sa aaga tussu Masala, a Masala mussu aaga, aminna agu aaga, ara aaga tapadaga ka eema tiya agi'di na oroko no afe'de? Kasaasa aaga tapadaga ka tadasaga afe'de?

¹⁰ Kanaana aaga iyye ka naguuru nja nagatereene nja tagu'du ma ürüünü.

¹¹ Nari'ba a'a ada aaga ka linggo tanno eede ka tagalinggo ada aaga no nye'd'de tanggaaga ta nñimö ün'dügüngngö.

¹² Nagöre eede, a'a nasaasa aaga a'da aaga tafeene nja a'a, kudumma eede ka afeene nja aaga. Taalo aaga ka küüni nñimö ya toroko ya ana a'a.

¹³ Amang kada tussu a'da kede ka tamaara taalo aaga kakaanu kede, aaga taalo kagamidhi a'a, kagala aaga ka tamma kede adha.

¹⁴ Kada ka tagaama miini aaga taanu kede aaga tagamidhi a'a ka tin'di tanno eede, illi aaga taalo ka küüni nggeege, kagala aaga katamma kede 'do afa tadhangga ya Masala afa a'a na Yasu Almasihi ka eyi tiya iini kungngo.

¹⁵ Kadhodho aaga ka uuru tanno miini no, a dhodho na miini no könynyö aaga 'bitingngö? Ara a'a tiki a'da kasaasa aaga a'a dhindho afa maada ka tagodhe laala ma iyye yaada aaga tanangnga a'a.

¹⁶ Asa aaga tümümü a'a 'bitingngö kada kirimi ka oona kudumma eede ka tageemaga ka tamma na dhorro no aaga?

¹⁷ Kadu no kasaasa aaga dhorro, lakiini taalo a'diila nja aaga, eege kafaga aaga keere kede ka oona amang kada tasaasa eege.

¹⁸ A'diila nggeege kada ka tarna iya yaada ka eema tiya a'diila ya, aaga tüüni nggeege turi aaga tafa tan'dana kede nöö'dö, aaga sa ka talinggo.

¹⁹ Laala eede, nadhügürü a tin'di kudumma aaga, afa aka ma eedi kagu oogo ma teene mo kungngo, ara a'a tütü kadhügürü nggeege ara tamma na Almasihi kaco kada ka nanggeedi

dhorro amang kada ta kadu tanno Almasiihi dhorro.

²⁰ Nasaasa a'a taneene nja aaga 'bitingngö amang kede tagere tumma neede co ada ka nanggüüdü kudumma eede taalo nussu minna agu aaga, aaga tüünī kungngo.

Hajir nja Sara

²¹ Aaga tirina a'a, aaga no asaasa seriye ya Müüsa ka anangnga a Yahüüdü no, kussu aaga a'da seriye ya Müüsa kiki nya?

²² Sorne ma Masala iki a'da, laala aganna ka Abrahiim keera, ya 'bii'bala ma madasaga, aya ta'bii'bala ma aka tammo dhorro mo.

²³ 'Bii'bala ya madasaga ageenedene ka tuu'da kungngo, a 'bii'bala ya aka tammo dhorro mo ya ageenedene ka tumma tanno Masala ka tageema ara ateenedene no.

²⁴ Iiya na eera no kafeene nja timi'di tumma keera, timi'di tumma na Masala nja Israyil ka anya ma Siina noono ka anangnga tumma noono eene no, afeene nja laala tiya Hajir ka tageene kada kasaga kungngo.

²⁵ Hajir mafeene nja anya ma Siina manna ka anya ma Piirigide mafeene nja anya ma Örsaliim ma 'bitingngö mo manna ka tadasaga nja laala tiya oono nja kadu miini kada kasaga mo mümmü tumma ma seriye tiya Müüsa mafa kide mo.

²⁶ Lakiini Örsaliim ma 'dī ma Masala mo, mafeene nja tammo dhorro mo, oogo mungngo ma niimö tammo aja.

²⁷ Sorne ma Masala iki,
“O'o namele, nitaalo nageene no, ikijeene,

nadhodho o'o nitaalo nussu tin'di ma teene
no,
kudumma aka maneene unggodho oogo a'da
taalo nyori kono,
ara laala tanno oono tadhabbu
mii'bi aka ma ana nyori mo.”

²⁸ Aaga na nagöre eede, kafeene aaga nja Ishak kudumma aaga ka laala ma tumma tanno Masala ka tadirina Abrahiim, afa ma Ishak kungngo.

²⁹ 'Billi ka naguuru tanno miini no 'bii'bala ya ageenedene a tuu'da ün'dügüngngö agalinggo adene 'bii'bala ya ageenedene ndama Korong-gore ya, üünidene 'bitingngö.

³⁰ Lakiini tumma na Masala kiki nya ka sorne? Iki sorne kungngo, “Uuru madasaga ka tino nja 'bii'bala tiya oono, taalo atakarna ka nïimö 'do. A 'bii'bala ya aka tammo dhorro mo ara takarna ka eema nye'd'de kungngo.”

³¹ Angnga 'bitingngö nagöre eede taalo angnga ka laala tiya aka tammo ma madasaga mo, angnga ka laala ma aka tammo dhorro mo.

5

Tahurra ka Yasu Almasihi

¹ Almasihi anangnga kada hurra amang kaja taneene kada kadu tanno hurra no. Aaga idhi oona ku'bu aaga tafa tapadaga ka tadasaga afe'de.

² Aaga toodo ka tumma tanno eede a'a no Bölis no, üürü aaga katendhe ma nanggeyi tanno ada ara Almasihi ta nïimö ün'dügüngngö ana aaga.

³ Ara a'a teema nja aaga afe'de ömö'di ya afa ka eyi tiya iini atendhe ya, fa kini afa ka tumma ma seriye nye'd'de.

⁴ Aaga na asaasa ta'diila nja Masala a tümöönö ma seriye no ka tadheene nja Almasi-
ihi aaga tagu'b'ba ka türü ku'bu.

⁵ Lakiini angnga kindhigi Masala manangnga angnga ka a'diila nja oono, angnga tindhigi oogo a tamma nja türü ma Koronggore tiya oono.

⁶ Kaja ka tamma ka Yasu Almasihi ya, nassa ka tatendhe alla taalo o'o natendhe, taalo a niimö 'do. Niimö ya asaasadene ya, tamma na linggodene a tasaasa no.

⁷ Kaganeene aaga ka dhidha ka'diila, a mada afada ana aaga ka fiini tiya dhorro ya?

⁸ Niimö ya agüünü adene ya taalo ndama Masala tammo magümmünü aaga mo.

⁹ "Bandigiidi idhilli kungngo atanangnga elö ka tüüfü."

¹⁰ Namma a'a ka tumma tanno Uugaara ana eedi a'da aaga 'bitingngö ya taalo kaföönyö tumma ma fiini ün'dügüngngö afe'de. Ömö'di ya aga'da aaga ka nanggüüdü ya ara Masala saga tüüni tatoroko ana i'i salla i'i ka tafaanya.

¹¹ Nagöre eede, üürü a'a naleefe teema tumma ma taradene, aminna agu a'a nalinggo adene? Nggeege ara takara ka salii'bi ka'dugadene.

¹² A'a nagala ka asaasa kadu no anyamanya aaga ka oona a tumma ma taradene kunggunu co iini ka'dili nanggeyi neene.

¹³ Nagöre eede, Masala magümmünü aaga a'da aaga tafa ta kasaga ma eema ma tuu'da,

tumma na Masala ka tūmmūnū aaga iini kīi'di tanangnga aaga ka tūūnī eema ya toroko ya, aaga asaasa kadu nye'd'de aaga takinyi linggo eene a tasaasa.

¹⁴ Tumma na Masala ka öö'dö iini a Yahüüdū no, kananja ka nīimö unggodho a'da, “Asaasa ömö'di ya kete küdü ya afa müüdū ka asaasa eyi yüüdū kungngo.”

¹⁵ Kada ka tütü ka tamidhi ajeene a taguri ajeene unggodho aaga, aaga afa ka oona aaga adīnī ko'do īi'di aaga tili ajeene ka oona unggodho aaga.

Tefe ka 'di ma Koronggore tiya Insili ya

¹⁶ Nikirī a'a ka tiki aaga a'da aaga taneene a türü ma Koronggore tiya Masala amang kada tafa tūūnī eema ya toroko ya a tuu'da ma tamö'di.

¹⁷ Eema ya tuu'da tanno aja kasaasa ya, i'i yungngo a Koronggore tiya Insili ya ka faga angnga keere iini ya i'i ya miini, a Koronggore ya Insili ya asaasa angnga ka talinggo eema ya a'diila ya tuu'da tanno aja katitaalo kasaasa no, tumma neene taalo kicaana ka oona nja tiya ada ka asaasa talinggo ya.

¹⁸ Kada ka talinggo a tumma tanno Koronggore ma Masala ka tiki aaga no, taalo aaga ka tanna ka tadasaga ma tumma ma seriye tiya Müüsa ka öö'dö iini a Israyil no.

¹⁹ Linggo na toroko na tuu'da ka asaasa no kussu adene, temelö nja tadinigöögö ma füngngö nja kadu kadhoonyo.

²⁰ A namasala tanno toroko mo kabbü tamïirö, kamidhi kadu, keema koro'bo, kanggoroo'bo kete kete, kasaasa nanggeyi neene, kanu ka kadu, kadhegedhe nanggeyi niini nja kadu töccö.

²¹ Linggo ma kirimi, kooye ngeeli keke kide, ana eema tiya toroko ün'dügüngngö ana eema töccö 'do, ara a'a tadirina tumma afa ma tiya ka dhidha ya kungngo, kadu na aneene kungngo no taalo kara takarna ka tauugaara ma Masala.

²² Lakiini ta'diila ma Koronggore ma Masala tasaasa, dhodho, ta'diila ma eedi, tidhi oona ku'bu, 'bangnga, taneene ta'diila, tinsili ka eedi nja kadu.

²³ Ta'diila ma tamö'di nja tümümü eyi yüüdü nafa takordo kordo kada kadüünü nggeege ya taalo aaga ka taga'da tumma na Masala kungngo ka seriye no.

²⁴ Kadu na Yasu Almasihi no kabünnü oona neene na oroko no ka salii'bi nye'd'de nja tasaasa ma eema ma 'büdhülü.

²⁵ Angnga kefe ka 'di a Koronggore ma Masala a kaja ka tefe ka 'di a Koronggore ya Masala keere.

²⁶ Kada fa tan'dinigi oona naaja ko'do angnga tafa teela kadu angnga ta'digineene nja eene, angnga tafa takirimi kadu ma tasaasa eema yeene.

6

Tüüni ada ta'diila a kadu nye'd'de

¹ Ka nagöre eede, ka ömö'di töccö ana kada ka tümümü adene ka niimö tiya toroko ya, aaga na ümmü tumma ma Masala no ana eedi dhorro no,

aaga kungngo ka talaala i'i ka fiini ta'diila, afa ka eyi tiya üüdü i'i'di o'o ta'dinggo ka tatoroko ka eyi tiya üüdü afe'de.

² Aaga faana ka oona aaga takinyi njaana ko'do a linggo, nggeege ara aaga talinggo eema ana seriyē tiya Almasihi ka asaasa angnga iini ya.

³ Ömö'di ya üünī eyi yiini a'da i'i ii'baana ya tumma dhorro taalo i'i ya nūmō, i'i iisini eyi yiini.

⁴ Ömö'di tūri linggo niini ta'diila, üürü i'i ya a'diila ya asa ka tan'dinigi eyi yiini coo'do asa kafa tūri eyi yiini afa ömö'di öccö.

⁵ A'a niki nggeege kudumma ömö'di tiya talinggo nūmō ya, i'i yungngo assa ka tammo iini ungodho i'i.

⁶ Kadu na laadene ka tumma ma Masala no, fa kene kosso ka eema tiya eene ya a 'diila ya nja kadu tanno laana eege no.

⁷ Aaga fa tūsinī nanggeyi naada, taalo Masala ma tūsinidene, ömö'di ya adinī migile ya i'i yungngo ataraana.

⁸ Ömö'di ya adinīigi a tasaasa ma tuu'da ya, ara taluna tuu'da ma tatoroko, ömö'di ya adinīigi a Koronggore ya ara taluna tefe ka 'di ka Koronggore.

⁹ Aaga fa tagi'di ka linggo tanno 'diila no keere, ara angnga taluna eema ya a'diila ka uuru tanno Masala ka tö'dö no kaja ka tafa tagi'di ko'do.

¹⁰ Nggeege kada kalinggo eema ya a'diila ya a kadu aja ka taduna fiini, mūnda kadu na amma ka Yasu Almasihi no angnga ta'diila nja eene nye'd'de kungngo.

Töøjülü na eere no

¹¹ Aaga assa ka kireere'be tanno dhabbu no, eede ka tarigiri ada aaga a nīisō tanno eede no.

¹² Kadu na asaasa talinggo eema ma tuu'da ün'dügüngngö ma tasaasa Yahüüdü a'da ka'diila nja eene no, eege kungngo ka asaasa ta'bunu aaga karadene, eege kalingngo nggeege amang ka kadu tafaga eege keere kudumma tamma ka salii'bi tiya Almasiihi.

¹³ Mündä kadu na aradene no, taalo kümmü tumma ma seriye, eege kasaasa a'da aaga taradene amang kene tabbü 'daniisō a'da aaga kuurña taradene ma tuu'da keere.

¹⁴ Üürü a'a nasaasa tafünügü eyi yeede ko'do ya, nafünügü i'i ko'do ana Yasu Almasiihi kudumma iini ka teyi ka üüdü ma angnga, kudumma inde tanno iini no kafa ka eema ma 'büdhälü itaalo a nīimō ana a'a, a'a ka eyi tiya eede taalo a'a na nīimō ka 'büdhälü.

¹⁵ Ömō'di saga tatendhe üürü taalo atatendhe taalo Masala manu kini, nīimō ya agu'daana ya taluna tefe ka 'di ma Koronggore ma Masala ya 'diila ya.

¹⁶ Ara Masala tanangnga ta'diila a 'bangnga a kadu tanno uurna tumma noono keere no, nja kadu na amma kono no nye'd'de.

¹⁷ Ndama uuru tanno taalo a'a nasaasa ömō'di anyamanya a'a ka oona, nagoola neede ka oona no, nagoola ma kadu tanno adiidiri a'a kudumma eere tiya Yasu.

¹⁸ Nagöre eede, fa ka türü tanno Uugaara Yasu Almasiihi ka aneene nja aaga in'dili. Amiin.

Katcha

Katcha-Kadugli-Miri: Katcha (Old Testament)

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Katcha-Kadugli-Miri)

Contributor: ECS Diocese of Khartoum Translation Department

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

bc98a4a0-1c85-5c7a-932a-7dcefd213f80